Správa Zboru národnej bezpečnosti
hl. mesta Bratislavy a Zs. kraja
PSČ 832 23
107

Č.p.:KS-0099-129/OV-1988

V Bratislave dňa 11.4.1988

PRÍSNE TAJNÉ

Výtlačok číslo :1
Počet listov :8

Schvaľujem

Náčelník Správy ZNB
hl.m. Bratislavy a Zs.kraja
plk.JUDr.Štefan **MIKULA**

ZÁPIS

z pracovnej porady určených funkcionárov Správy ZNB konanej dňa 6.4.1988 k vyhodnoteniu MBA dňa 25.3.1988

Prítomní : s. plk.Mikula, mjr.Horák, pplk.Petráš, plk.Ličko, mjr.Ninčák, kpt.Užík, mjr.Bročka, mjr.Šimčák, kpt.Sobotovič, mjr.Čelár, mjr.Horský, mjr.Takáč, kpt.Jurík, mjr.Sekerka, mjr. Hambálek, mjr.Javorček.

za MV SSR : pplk.Šašinka
za MV KSS : s. Daňový
za CÚV KSS pri S ZNB : s. Hudec
za CÚV KSS pri MS VB : s. Silný

Program : 1/ Otvorenie
2/ Dokladovanie náč. S ŠtB, VB, MS VB, náč.Odb.vyšetrovania VB MS VB a Spojovacieho odboru S ZNB o plnení úloh počas MBA dňa 25.3.1988 s dôrazom na klady a nedostatky v činnosti.
3/ Pripomienky a stanoviská ostatných účastníkov porady.

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

4/ Vystúpenie náčelníka S ZNB.

5/ Záver

K bodu 1/

Náčelník S ZNB privítal účastníkov porady a oboznámil ich s programom. Rozhodol spojiť 2 a 3 bod rokovania pričom určil poradie vystúpenia jednotlivých funkcionárov.

K bodu 2 a 3/

mjr.Sekerka - informoval, že do realizačnej skupiny boli zaradené pisárky, ktoré mali problémy s písaním, čo sťažovalo prácu skupiny. Pri predvádzaní osôb sa vyskytli nedostatky v tom, že 6 osôb bolo predvedených avšak bez karty o zadržaní, u 16 osôb nebol v karte uvedený dôvod zadržania, v 19 kartách neboli uvedené mená príslušníkov, ktorí vykonali zadržanie a v 8 kartách bolo uvedené "zadržaný zásahovou skupinou". Doteraz nebol zistený príslušník VB, na ktorého mal byť spáchaný útok na verejného činiteľa.

Navrhol, aby v budúcnosti k tvorbe plánov takýchto bezpečnostných opatrení bol prizvaný i náč. OVŠ. Do realizačnej skupiny je potrebné zaraďovať aj vyšetrovateľov z ObS ZNB a vyšetrovateľa ŠtB. V rámci realizačnej skupiny vytvoriť hodnotiaci tím, do ktorého zaradiť i operatívnych príslušníkov VB a ŠtB.

mjr.Hambálek - informoval, že na vytvorenú rádiovú sieť bol napojený veľký počet účastníkov, čo značne preťažovalo sieť. Neosvedčilo sa niekoľkostupňové velenie, pri ktorom sa opätovne ukladali tie isté úlohy, vždy nižším subjektom.

V budúcnosti sa pri spracovávaní plánu spojenia musí počítať s vytvorením viacerých sietí spojenia, čím sa vyhne preťaženiu siete. K spracovávaniu plánov bezpečnostných opatrení bude potrebné prizvať i pracovníka VII. odboru S ZNB, pričom bude tiež potrebné rešpektovať skutočnosť, že VII. odbor má na sklade iba určitý počet spojovacej techniky. Do bezpečnostných opatrení by príslušníci mali nastupovať so spojovacou tech-

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

nikou pridelenou na príslušný útvar. Inštruktáže by mali byť robené priamo príslušníkom, ktorí budú mať technické prostriedky pridelené, inak s týmto nesprávne zaobchádzajú. Vzhľadom na nízky počet (3 ks) farebných videorekordérov navrhol požiadať I.nám. MV ČSSR o pomoc pri obmene čiernobielych (porucho-vých) videorekordérov za farebné.

mjr.Javorček -vo svojom vystúpení informoval, že PJ VB na .MS VB bola vystrojená v zmysle predpisu. Nedostatkom však je to, že sa často menia príslušníci zaradení do PJ VB, čím sa potom stáva, že títo nevedia reagovať pod jednotným velením.

Navrhol, aby pred opatreniami, kde je predpoklad nasadenia PJ VB bol s týmito vykonaný praktický nácvik - resp. precvičenie nasadenia PJ.

mjr.Čelár - k spojeniu v rámci bezpečnostných opatrení uviedol, že so stanovišťa zásahovej jednoty, ktorej velil nebolo možné nadviazať spojenie prenosnými rádiostanicami, ale iba vozidlovými. Poriadková jednotka nebola vybavená megafónom, čo pre velenie v prípade nasadenia, vzhľadom na okolitý ruch je nevyhnutné. Navrhol PJ VB vybaviť megafónmi.

mjr.Horský - uviedol, že slabou stránkou bolo rádiové spojenie. Na miesto určenia sa s PJ VB dostavili oneskorene, resp. rozhodli sa zaujať postavenie na Strajovej ul.-Hviezdoslavove nám. po vlastnom zvážení cca o 18.00 hod.

mjr.Takáč - poukázal na viacnásobné prenášanie povelov čo preťažovalo riadiacu sieť. Chýbali megafóny na velenie PJ VB a výraznejšie mali byť označení príslušníci - operatívci.

mjr.JUrík - poukázal na preťaženú rádiovú sieť vzhľadom na napojenie veľkého množstva účastníkov a zbytočné opakované ukladanie úloh pre podriadených.

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

V prípade zákroku je veľmi ťažké veliť jednotke bez megafónu. Navrhol jednotky vybaviť megafónom.

pplk.Petráš - vo svojom vystúpení poukázal na rezervy vo vykonávaní inštruktáží. I velitelia podúsekov mali problémy s miestnou znalosťou. Nedostatkom bola skutočnosť, že pokyny museli byť vydávané opakovane a reagencia na ne bola pomalá. Príslušníci na filtračných bodoch neboli informovaní, že tam budú pôsobiť i politickí pracovníci. Hviezdoslavove nám. nebolo dostatočne pokryté silami VB od mosta SNP. V praxi sa preukázalo nedostatočné vybavenie PJ VB a ich slabá vycvičenosť.

mjr.Šimčák - informoval, že na inštruktáži v kinosále MSVB boli príslušníci oboznámení s tým, že príslušníci v občianskom odeve a politickí pracovníci budú označení odznakmi. Podľa jeho názoru boli ukryté sily (operatívci) neskoro použité, tieto sa potratili a velitelia podúsekov stratili o nich prehľad. Slabú pomoc títo príslušníci poskytli operatívnej skupine s. Majtana.

Vrzy sa pre výzvy ukázali ako veľmi slabé zvukové zariadenia. Bude ich potrebné nahradiť výkonnejšími zariadeniami.

Rádiové spojenie bolo preťažené napojením príliš veľa rádiostaníc na veliteľskú rádiostanicu. PJ VB MS VB (80 príslušníkov) by bolo málo v prípade nasadenia na Hviezdoslavovom nám.

Navrhol, aby týždeň pred predpokladaným nasadením PJ VB boli zaradení príslušníci vždy preškolení a PJ VB MS VB doplnená (napr. pripojiť k nej PJ VB niektorej ObS ZNB).

mjr.Užík - zásah príslušníkov napriek nedostatkom hodnotil pozitívne. Poukázal na preťaženosť rádiovej siete. Telefón s OŠ sa neosvedčil - slabá počuteľnosť. Naproti tomu sa osvedčil telefón s OS MS VB. Nebolo spojenie so zálohami, čo malo tiež za následok ich oneskorený prísun na Hviezdoslavove nám. Celkove spojenie ovplyvnilo reagenciu na vydávané pokyny.

Navrhol, aby sa v budúcnosti v plánoch počítalo s väčším využitím telefónov a s napojením menej rádiostaníc na veliteľ-

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

skú rádiostanicu. Pre prípad použitia vodných diel bude potrebné zmapovať hydranty a s ich umiestnením oboznámiť posádky vodných diel.

mjr.Ninčák - poukázal na to, že operatívne hliadky nepoznali príslušníkov ŠtB a opačne. Navrhol, aby v budúcnosti velitelia úsekov zabezpečili, aby sa tieto hliadky - príslušníci poznali. Konštatoval, že spojenie medzi príslušníkmi ŠtB zlyhalo.

mjr.Horák - konštatoval, že zlyhalo dokumentovanie činnosti vízových cudzincov. Opomenuli sme zaradiť do realizačnej skupiny tlmočníka a operatívneho pracovníka z ŠtB. Nedostatkom bolo tiež, že nebolo možné pre prípad potreby otvoriť kostol. Vzniesol dotaz, prečo sa urobila kópia záznamu vykonaného HRABB-om. Navrhol, aby sa v budúcnosti v prípade podobných bezpečnostných opatrení vytvorila 1 skupina dokumentácie z príslušníkov VB, [redacted]. Dopravná služba by nemala vpúšťať motorové vozidlá cudzích šátnych príslušníkov do priestorov demonštrácií, resp. predpokladaného nasadenia príslušníkov ZNB.

pplk.Šašinka - konštatoval, že od vydania pokynu uplynula dlhá doba po jeho splnenie. Ak bol vydaný pokyn použiť vodné delá, nemalo sa o pokyne "meditovať". Nedostatkom celej akcie je to, že chýba potrebná dokumentácia.

plk.LIčko - odporučil, aby v budúcnosti, keď je predpoklad použiť PJ VB boli ostatní príslušníci na S ZNB pripravení v odeve vz. 61.

s.Daňový - informoval, že napriek tomu, že pripravená akcia bola odsúdená v tlači i v televízii došlo k demonštrácii, čo je veľké poučenie pre stranícky aktív v rámci Bratislavy. Nie všetci politickí pracovníci na filtračných bodoch splnili sovje úlohy ako sa od nich očakávalo. Vyjadril názor, že sa nemalo pripustiť sústreďovanie ľudí na Hviezdoslavovom nám. Bol daný pokyn stíhať organizátorov - aktívnych

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

podnecovateľov na Hviezdoslavovom nám., žiaľ chýba dokumentácia.

Do budúcnosti sa musí zlepšiť koordinácia činnosti straníckych orgánov s príslušníkmi ZNB a pripraviť tiež stranícky aktív pre prípad opakovania sa podobnej akcie v budúcnosti.

K bodu 4/

plk.Mikula - vo svojom vystúpení poukázal na tieto nedostatky, ktoré sa počas akcie vyskytli :

- spojenie bolo slabou stránkou vo vykonávaných bezpečnostných opatreniach,
- napriek vybaveniu eskortných vozidiel magnetofónmi neboli tieto využívané k dokumentácii činnosti zadržiavaných osôb (v rozpore s plánom bezpečnostných opatrení),
- viacstupňové velenie sa neosvedčilo a prejavilo sa v preťažení rádiovej siete,
- vydané pokyny sa plnili pomaly a nedôsledne,
- vykonávané inštruktáže nepriniesli očakávaný efekt,
- velitelia nepoznali dostatočne prostredie, v ktorom plnili úlohy,
- na filtračných stanovištiach nebolo dosť príslušníkov k uzatvoreniu ulíc,
- činnosť príslušníkov v občianskom odeve velených na Hviezdoslavovom nám. nebolo citiť, podľa niektorých poznatkov sa časť z nich z námestia vzdialila,
- na operačný štáb dochádzali nepreverené informácie,
- zlyhala dokumentacia činnosť vízových cudzincov na Hviezdoslavovom nám.,
- z hľadiska použitia sa neosvedčili "VRZY" pre výzvy k občanom,
- včas nebol zabezpečený odklon MHD,
- napriek pokynu došlo k vyhotoveniu kópie televízneho záznamu vyhotovenému HRABB-om.

Aby sa opakovaniu podobných nedostatkov predišlo je potrebné :

- zjednodušiť velenie pri riešení hromadného protispoločenského vystúpenia,

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

- navrhnúť efektívnejší a účinnejší plán spojenia s využitím rádiostaníc, telefónov, ale i spojek,
- zabezpečiť bezodkladný a presný výkon všetkých rozkazov všetkými príslušníkmi a veliteľmi,
- zvýšiť úroveň inštruktáži priamo príslušníkom, ktorí budú jednotlivé činnosti vykonávať,
- zabezpečiť rekognoskáciu priestorov (terénu) v ktorých bude prebiehať činnosť príslušníkov ZNB, a tým aj ich lepšie poznanie, najmä zo strany veliteľov,
- väčšiu pozornosť venovať výberu a inštruktáži príslušníkov (operatívcov) nasadzovaných do priestorov demonštrácií a ich organizovanie zabezpečiť systémom 1 veliteľ + 4 príslušníci,
- nepripustiť tok neprevorných informácií na OŠ a keď, tak výslovne upozorniť, že ide o nepreverenú informáciu,
- častejšie precvičovať a školiť príslušníkov zaradených do PJ VB,
- pre konkrétny prípad vytvoriť samostatnú skupinu pre dokumentáciu (z príslušníkov ŠtB, VB a XII. S ZNB) s určením veliteľa,
- nepripustiť vjazd motorových vozidiel cudzích štátnych príslušníkov do priestorov hromadného protispoločenského vystúpenia,
- v plánoch bezpečnostných opatrení vyčleniť pre OS hliadky VB na preverovanie signálov,
- pre prípad potreby pripraviť tlmočníkov,
- pripraviť výkonnejšie zvukové zariadenie určené pre výzvy v dave,
- zabezpečiť vytvorenie príslušného počtu oplôtok,
- v prípade protispoločenského vystúpenia a zákroku poriadkových jednotiek VB zabezpečiť potrebnú dokumentáciu o zákroku s dôrazom na zistenie počtu použitia miernejších prostriedkov, počtu zranených príslušníkov, občanov atď.

K bodu 5/

Náčelník Správy ZNB na záver svojho vystúpenia i napriek uvedeným nedostatkom, poďakoval všetkým príslušníkom, ktorí sa

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk

aktívne podieľali na výkone bezpečnostných opatrení.

Poznačil :

kpt.JUDr.Ľubomír BARÁT

Správa

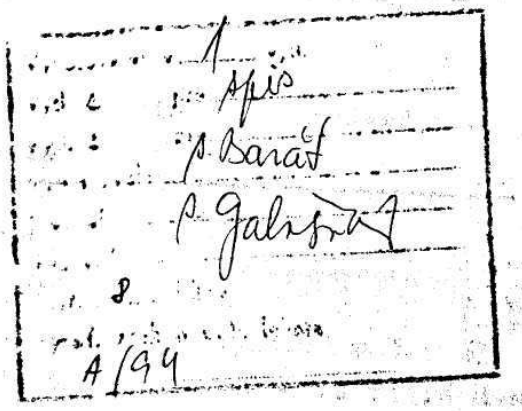

Dokument bol použitý pri príprave knihy:
Šimulčík, J.: Čas svitania. ***Sviečková manifestácia - 25. marec 1988***, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1998, 2003 (2. vydanie).
www.svieckovamanifestacia.sk